UUTISET

Pienikin yritys voi viedä ulkomaille

Suomi edistää ruuan vientiä ammattilaisten messuilla. Ruuan vienti ei kasva.

AIMO VAINIO

Saksalaisen Sfirafkan vienti- ja tuontiliikkeen toimitusjohtaja Morteza Shirafkan kiinnostui Finn Springin keskipohjalaisesta vedestä. Finn Springin vientikoordinaattori Kaisa Liedes sai yhden kontaktin lisää.

ANUGA

”Food is fun”, ruoka on hauskaa, julistetaan lasten yliopiston kokkauskurssilla. Messuilla on esillä koko ruuan kirjo raaka-aineista teollisuuteen ja erikoisherkkuihin.

KÖLN, SAKSA (MT)
Kotimaa voi olla liian pieni markkina-alue pienellekin ruokayritykselle. Yksi sellainen on vampulalainen Finnish Plant, jonka tuote on vaaleanpunainen ruusun terälehtihillo.

”Tuote on niin erikoinen, että Suomen markkinat eivät riitä. Ruusun maku on vielä vieras Suomessa”, Finnish Plantin yrittäjä **Tuuli Kotaja** sanoo.

Etelä-Euroopassa maku on tutumpi, sillä ruusua on käytetty ruokana kauan.

Hillo on myös kallista ruokakauppaan mutta sopii laadukkaaseen herkkuhyllyyn. Niitä ei vain kovin paljon Suomessa ole.

”120 gramman purkki maksaa 6,5–10 euroa ja hillo on käsintehtyä. Pyrimme esille juustojen kanssa, sillä hillohyllyssä hukumme muiden tuotteiden sekaan.”

Vaikka terälehtiä kasvaa vain kuudella hehtaarilla, riittää kapasiteettia lisätä tuotantoa vientiä varten.

Siksi Kotaja esittelee hilloa Kölnissä ammattilaisille tarkoitetuilla Anuga-messuilla.

Täällä liikkuu vähittäiskauppojen ja maahantuojien tukkuostajia, jotka voivat ostaa pienen yrityksen koko tuotannon.

Tuotteet saatava kauppaan

Suomi on jättänyt väliin suuria ruuan kuluttajamessuja, kuten Berliinin Grüne Wochen. Myös Milanon maailmannäyttely jäi väliin, vaikka siellä ruoka on pääteema.

Suomen osastosta vastaava Finpro onkin valinnut ammattimessut viennin lisäämisen kärjeksi.

”Kuluttajamessuille kannattaa mennä vasta, kun tuotteita saa kaupasta. Täällä yritetään päästä hyllylle”, Food from Finland -ohjelman ohjelmapäällikkö **Annaleena Soult** sanoo.

Perustelu kertoo, ettei hyllyillä vielä laajassa mitassa olla.

”Toivottavasti vuoden päästä ollaan tilanteessa, että kuluttajamessuille kannattaa mennä”, Soult sanoo.

Soult kannustaa pieniä yrityksiä ulkomaille.

”Suomalaisista pk-yrityksistä 12–13 prosenttia tekee ulkomaankauppaa. Keskimäärin Euroopassa määrä on vähintään 20 prosenttia.”

Vodkaa Kiinaan

Täällä Finpron Food From Finland -ohjelma auttaa pienyrityksiä, mutta se edistää suurempiakin vientihankkeita. Esimerkiksi yksi henkilö on palkattu etsimään yhteyksiä kiinalaisiin ruuan verkkokauppoihin.

Sellainenkin löytyy Anuga-messuilta. JD.com hallitsee yli puolta Kiinan verkkokaupasta ja etsii messuilta länsimaisia tuotteita.

Jos tuotteen saa sinne, löytyy Kiinasta 3 210 noutopaikkaa, johon yritys voi tavaran toimittaa.

Listalla on tällä hetkellä yksi suomalainen tuote: Finlandia vodka.

”Sille ei ole paljon kysyntää. Kiinalaiset juovat mieluummin venäläistä vodkaa”, messuosaston johtaja **Jaff Tian** sanoo.

Finpron peli Kiinaan on jo auki. Viime tammikuun vientimatka on poikinut useita uusia sopimuksia kauran, alkoholin, välipalatuotteiden ja puurovalmisteiden viennistä. Sianlihan vientilupaa odotetaan vielä.

Finpro oli myös mukana viime toukokuussa Amsterdamissa private label -messuilla. Espanjassa käytiin pari viikkoa sitten tapaamassa ostajia kauratuotteiden kanssa. Kaikkiaan kansainvälisiä ostaja- ja mediatapahtumia on tänä vuonna yli 30.

”Lisäksi on todettu, että marjatuotteille on kysyntää, yrityksiä on paljon ja tuotteet ovat innovatiivisia”, Soult sanoo.

Kauppa käy

”Muutama kauppa on tehty ja kontakteja on jo yli sata”, tiivistää lähdevesiyritys Finn Springin myyntipäällikkö **Petteri Laiti** messujen annin.

Ammattimessuilla ei napeilla pelata.

”Puhutaan konttikaupasta. Konttiin mahtuu 40 eurolavaa”, Laiti kommentoi kauppojen mittakaavaa.

Finn Spring haluaa laajentaa ulkomailla. Uusi tuote palkittiin syyskuussa Lontoossa pakkaussuunnittelun kilpailussa. Sillä pullolla yritys yrittää murtautua Euroopan kilpailuille vesimarkkinoille.

Keskipohjalainen vesi kiinnostaa, koska siinä ei ole kivennäisiä.

”Se on pehmeää ja sitä on helppo juoda.”

Mutta vienti ei kasva

Yksi keskeinen keino edistää vientiä on Suomessa edelleen lähes käyttämättä.

Euroopan komissio nosti maatalouden markkinointirahoja 30 miljoonalla eurolla osana 500 miljoonan euron kriisitukea.

Ensi vuonna EU voi tukea vientikampanjoita 111 miljoonalla eurolla.

Suomesta vain ei tahdo hakemuksia löytyä. Yritykset eivät voi yksin hakea tukea, vaan tuen ehtona on yhteistyö.

Tukea voivat hakea myös yhdistykset, mutta ne ovat usein liian pieniä. Hankkeen omavastuuosuuteen ei ole varaa.

Hallitusohjelman tavoitteena on kasvattaa ruuan vientiä. Viime vuoden luvuista ollaan kuitenkin selvästi jäljessä.

AIMO VAINIO

Elintarvikkeiden ja elävien eläinten vienti

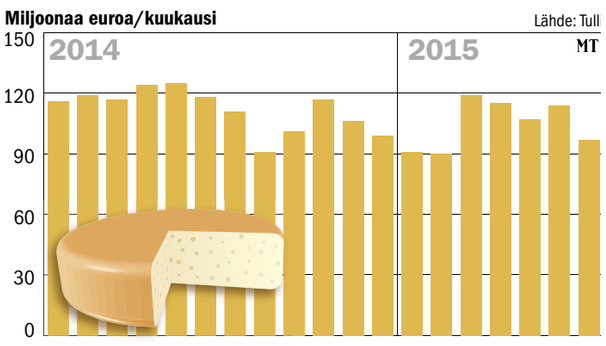

ANUGA

Ruokamessut ammattilaisille

Kölnin Anuga-messut ovat Euroopan suurimmat ruoka-alan messut ammattilaisille.
Messujen iskulause on: ”Maista tulevaisuutta.”
Yli 7 000 näytteilleasettajaa yli sadasta maasta. Vieraita yli 150 000.
Näyttely on 11 hallissa, joista monessa on kaksi kerrosta. Pinta-ala on 280 000 neliömetriä.
Suomalaisia herkkuja ei valittu näyttelyn huippuinnovaatioiden joukkoon. Sen sijaan tanskalainen kivikauden leipä valittiin.

KOMMENTTI

Erottuuko suomalainen ruoka?

Finpron mukaan Suomen ruuan vientivaltteja ovat puhtaat raaka-aineet ja innovatiivisuus.

Niin ovat. Mutta samaa mainostaa moni muukin maa.

Kölnin Anuga-messuilla kävely portilta Suomen osastolle kestää reilun vartin. Matkalle mahtuu monta pientä maata, joissa tuotetaan puhdasta ruokaa.

Erottuvatko siellä pienen Suomen tuotteet?

Tällä kertaa erottuivat. Tuotteista jäi, kuten on mainostettukin, tuore ja innovatiivinen mielikuva. Huomasin miettiväni, onko tällaistakin, sepä kiinnostavaa.

Yrityksillä oli tarina, mutta mikä vielä tärkeämpää, selvät argumentit, joilla päällepäin samanlaisista tuotteista alkoi löytyä eroja.

Esimerkiksi kalayritys Chipstersin kirjolohituote on suurempi kuin mihin Keski-Euroopassa on totuttu. Myös lämminsavustaminen poikkeaa tavallisesta.

Hieman epäilin, mitä hyötyä Nordqvistin teelle on suomalaisuudesta, sillä tee on tuontitavaraa. Samalla hetkellä taustalta hyökättiin haltioituneina tutkimaan Muumi-teepusseja.

Finpro myöntää, että tekemistä riittää, jotta suomalainen ruoka saisi enemmän näkyvyyttä. Se on totta.

Messuilla on yksitoista hallia (monessa on kaksi kerrosta) täynnä sadan maan ja tuhansien kansainvälisten yritysten tuotetykitystä.

Suomalaisia yrityksiä niistä oli tänä vuonna 19. Jos määrä oli pieni, oli tuotetykitys laadukasta.

AIMO VAINIO

SUSANNAH NICOLE/WFP

Sadekausi jäi keväällä kuukautta normaalia lyhyemmäksi Afrikansarvessa. Maailman ruokaohjelma WFP jakoi ruokaa Somalian pääkaupungissa Mogadishussa, jonne maaseudulta muuttaa ihmisiä kuivuutta pakoon.

IFPRI

Nälkäindeksi

Kansainvälinen ruokapolitiikan tutkimuslaitos IFPRI on laskenut vuosittain nälkäindeksin vuoden 2006 jälkeen.
Alle 5-vuotiaiden pikkulasten alikehittyneisyyttä painotetaan ensi kertaa enemmän tänä vuonna.
Indeksi ottaa nyt huomioon aliravittujen kansalaisten osuuden, pikkulasten kuolleisuuden sekä heidän alipituutensa ja alipainonsa yleisyyden.
Kaksi ensimmäistä painavat kumpikin kolmanneksen, kaksi viimeistä muodostavat yhdessä kolmanneksen.
Koko kansan indeksin ollessa yli 20 prosenttia puhutaan vakavasta, 35–49 prosenttia hälyttävästä ja yli 50 prosenttia erittäin hälyttävästä aliravitsemuksesta.

FAO: Omatarveviljelyä pitää tukea

Köyhien osuus on vähentynyt keskiarvoa nopeammin erityisesti Aasiassa ja Tyynenmeren maissa. Saharan eteläpuoleisen Afrikan maissa sekä Etelä-Aasiassa köyhyys on suhteellisesti ottaen yleisintä.

Köyhyys ja heikko ravitsemus kulkevat käsi kädessä.

Maanviljely ja karjanhoito ovat edelleen näissä maissa yleisin toimeentulon lähde omatarveviljelyn ja palkkatyön kautta, todetaan YK:n maatalousjärjestön FAO:n tällä viikolla ilmestyneessä raportissa maaseudun köyhyydestä.

Vaikeaksi tilanteen tekee se, että maaseudun köyhät ovat usein myös se ryhmä, joka vähimmin pääsee osalliseksi sosiaalisista ohjelmista.

Erityisesti lasten ja äitien ravitsemukseen mukaan lukien puhdas vesi, viemäröinti ja terveydenhuolto kannattaa siksi panostaa, koska niillä on suora vaikutus köyhimpien selviämiseen, raportissa muistutetaan.

Suorat sosiaaliset tuet eivät ole ratkaisu, vaan FAO kannustaa yhdistämään sosiaaliohjelmiin omatarveviljelyn. Kotipuutarha ja karjan pienimuotoinen kasvatus helpottavat perheiden ravitsemusta. Niitä voidaan tukea esimerkiksi maatalouden pienimuotoisten tarvikeinvestointien sekä pienlainojen kautta.

FAO:n rahoitus jatkuu

Köyhyyden poistaminen erityisesti maaseudulta on näistä syistä uuden kestävän kehityksen ohjelman keskeinen tavoite. Vuoteen 2030 tähtäävä ohjelma hyväksyttiin viime kuun lopussa.

Suomi on tukenut pitkään ruokaturvatyötä kansainvälisten järjestöjen kautta. FAO:n toimintaan kohdistuvaa rahoitusta ei tultane leikkaamaan, vaikka kehitysmäärärahoja supistetaan ensi vuoden alusta tuntuvasti.

Ulkoministeriön vastuuvirkamies **Eeva-Liisa Myllymäki** YK:n kehityskysymysten yksiköstä kertoo, että FAO:n kanssa Suomella ei ole ollut vuosittain sovittua yleisrahoitusta.

”Sen sijaan meillä on meneillään useita projekteja. Ne sitoumukset jatkuvat vielä ensi vuonna ja osin jopa 2017.”

KAIJALEENA RUNSTEN
www.fao.org -> The State of Food and Agriculture 2015

Suomi on tukenut pitkään ruokaturvatyötä kansainvälisten järjestöjen kautta.

Nälkä on vähentynyt viime vuosina muttei selätetty

Aliravitsemus on vähentynyt kehitysmaissa neljänneksen viimeksi kuluneiden 15 vuoden aikana.

Ruuantuotantoon erikoistunut kansainvälinen tutkimuslaitos IFPRI laskee vuosittain niin sanotun nälkäindeksin.

Vaikka Saharan eteläpuoleisessa Afrikassa ja Kaakkois-Aasiassa nälkäindeksi on parantunut keskimäärin laskien eniten, näiltä alueilta löytyvät edelleen maat, joissa aliravitsemus on yleisintä.

Nälkä vähenee, kun köyhyys vähenee. Vaikka maailman väkiluku on kasvanut, köyhien määrä ja suhteellinen osuus on YK-järjestöjen mukaan pudonnut. Silti noin 2,2 miljardia ihmistä elää alle kahdella dollarilla eli 1,76 eurolla päivässä.

Vielä vuosituhannen vaihtuessa köyhiä oli miljardi enemmän.

Intiaan mallia Brasiliasta?

IFPRI:n alkuviikosta julkistaman raportin mukaan 17 maailman maata onnistui korjaamaan nälkää näkevien indeksiä yli puolella vuosina 2000–2014.

Näistä kymmenen parasta ovat Azerbaizan, Bosnia-Hertsegovina, Brasilia, Kirgisia, Kroatia, Latvia, Mongolia, Peru, Ukraina ja Venezuela. Niissä kaikissa aliravitsemus väheni yli puolella.

Brasiliassa harjoitettu perheohjelma oli erityisen tehokas, siellä vähennettiin pikkulasten kuolleisuutta ravitsemusta parantamalla. Kehuja saa myös Peru.

Kaakkois-Aasian myönteinen kehitys on selvästi kytköksissä alueen suurimpaan kansakuntaan, Intiaan. Vaikka ponnistelut lasten ravitsemuksen ja terveydenhoidon eteen ovat vieneet Intiaa parempaan, alueelliset erot ovat yhä suuria.

Sanitaation puute ja naisten heikko asema lienevät raportin mukaan ongelmien suurimmat selittäjät.

Kuivuus vie takapakkia

Nälkäindeksi on parantunut vuosituhannen vaihteesta kaikkien eniten Ruandassa, Angolassa ja Etiopiassa. Ne olivat kuitenkin tuolloin tilaston mustimmat maat, joten hyvästä suunnasta huolimatta varsinkin maaseudun köyhien keskuudessa aliravitsemus on edelleen yleistä.

Etiopian tilannetta painaa pienviljely, jossa tuotantomenetelmät ovat hyvin riippuvaisia sateista. Kun viime vuosina on kärsitty moneen otteeseen kuivuudesta, maassa harjoitetut monet ravitsemusohjelmatkaan eivät ole riittäneet auttamaan tilannetta.

Saharan eteläpuoleisissa maissa maatalouden tuottavuus on kokonaisuutena maailman heikointa. Kuten Maailman maatalousjärjestö FAO myös IFPRI painottaa, että monissa alueen maista tarvitaan huomattavia, rinnakkain vietyjä panostuksia ruuantuotannon kestävyyteen ja monipuoliseen ravitsemukseen.

Konfliktit suurin syy

Vuosi 2006 oli sotien suhteen rauhallisin maailmanhistoriassa, mutta sen jälkeen alueellisten väkivaltaisten konfliktien määrä on lisääntynyt.

Viime vuosina pahiten nälästä onkin kärsitty yleensä poliittisten aseellisten kriisien vuoksi. Erilaiset selkkaukset, sisällissodat ja rikollisjoukkojen väkivalta ajavat ihmisiä pakolaisiksi ja ruuantuotanto tyrehtyy.

Pahin aliravitsemustilanne on edelleen Keski-Afrikan tasavallassa, Tshadissa ja Sambiassa, joista kaksi ensin mainittua kärsivät konflikteista.

Indeksiä ei voitu puutteellisten tietojen vuoksi laskea Etelä-Sudanille ja Sudanille, Somalialle, Eritrealle, Kongon demokraattiselle tasavallalle, Burundille ja Komoreille.

Näiden maidenkin tilanne on nälän ja köyhyyden suhteen silti vaikea.

KAIJALEENA RUNSTEN
Tänään vietetään maailman ruokapäivää.

Köyhien määrä ja osuus matalan ja keskitulon maissa 1981–2011

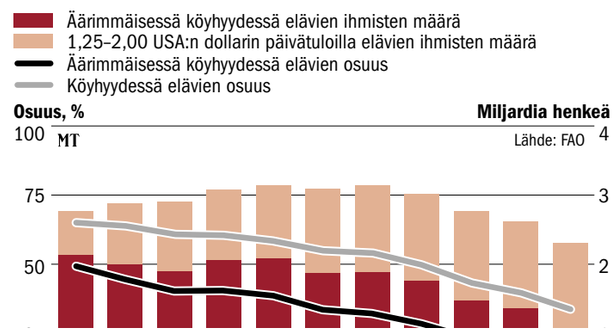

Äärimmäisen köyhyyden raja on 1,25 dollarin päiväansiot. Köyhäksi katsotaan, jos ansiot jäävät alle kahden dollarin.